

Arbetsmarknadsläget för akademiker september 2020

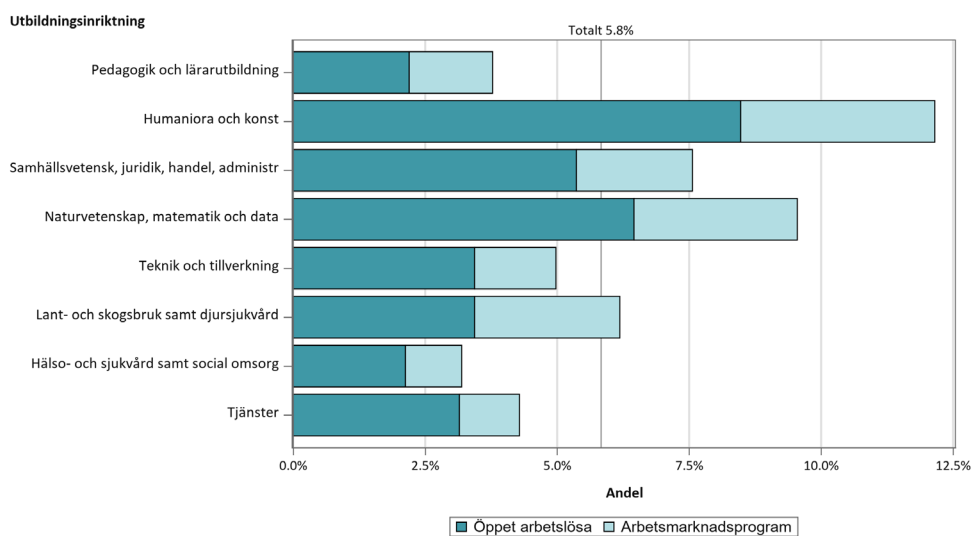
I slutet av september var 105 500 personer med minst två års eftergymnasial utbildning öppet arbetslösa eller deltog i något arbetsmarknadsprogram. Det är 27 400 fler jämfört med september ifjol. Det här innebär att ca 5,8 procent akademikerna i arbetskraften var öppet arbetslösa eller hade plats i ett arbetsmarknadsprogram i slutet av september, vilket är 1,4 procentenheter högre än för ett år sedan. Utrikesfödda akademiker är kraftigt överrepresenterade bland de arbetslösa akademikerna.

Arbetslösheten ökar på bred front. Oavsett om man fördelar statistiken på kön, ålder, utbildningsinriktning eller födelseregion så ökar arbetslösheten bland akademiker inom samtliga grupper.

Det fler kvinnor än män som är arbetslösa, 56 600 respektive 48 900, men eftersom det finns fler kvinnliga akademiker än manliga så blir ändå männens arbetslöshet högre. 6,4 procent (+1,7 jämfört med september ifjol) bland män och 5,4 procent (+1,3) bland kvinnor.

Ungefär 35 000 av de arbetslösa akademikerna är utbildade inom Samhällsvetenskap, juridik, handel och administration, vilket gör det till klart största gruppen. Högst är arbetslösheten bland utbildade inom humaniora och konst där 12,2 procent var öppet arbetslösa eller deltog i något arbetsmarknadsprogram i slutet av september. Det är en ökning med 3,5 procentenheter jämfört med motsvarande tidpunkt ifjol.

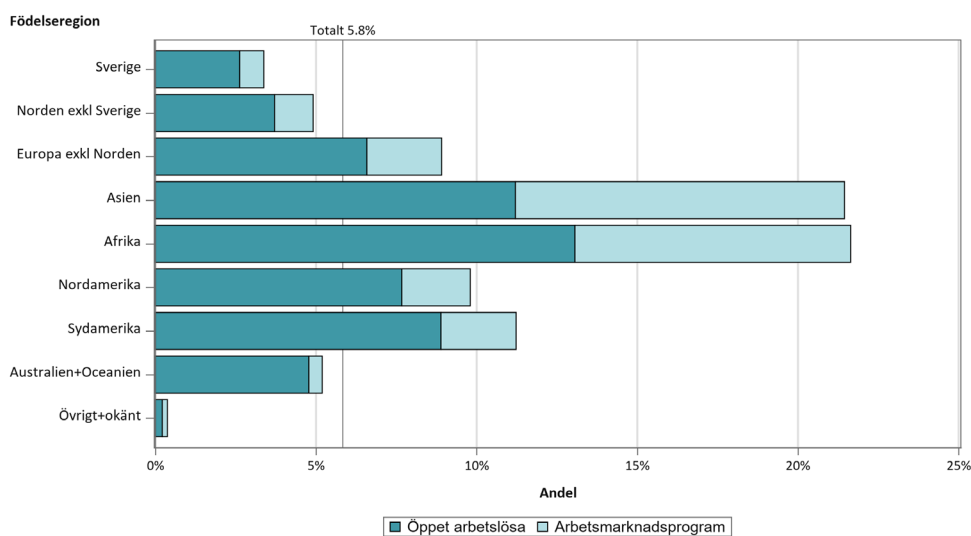
**Personer med minst två års eftergymnasial utbildning
Öppet arbetslösa och i arbetsmarknadsprogram fördelat på utbildningsinriktning
September 2020**

**Källor: Arbetsförmedlingen och SCB/Rams
Bearbetat av Saco**

Utrikesfödda är kraftigt överrepresenterade bland de arbetslösa akademikerna. De utgör mindre än en femtedel av akademikerna i arbetskraften, men hela 55 procent av de arbetslösa. Värst är situationen för akademiker som är födda i Afrika eller i Asien där ungefär 22 procent var antingen öppet arbetslösa eller hade plats i något arbetsmarknadsprogram i slutet av september. Motsvarande andel bland inrikes födda akademiker var 3,4 procent.

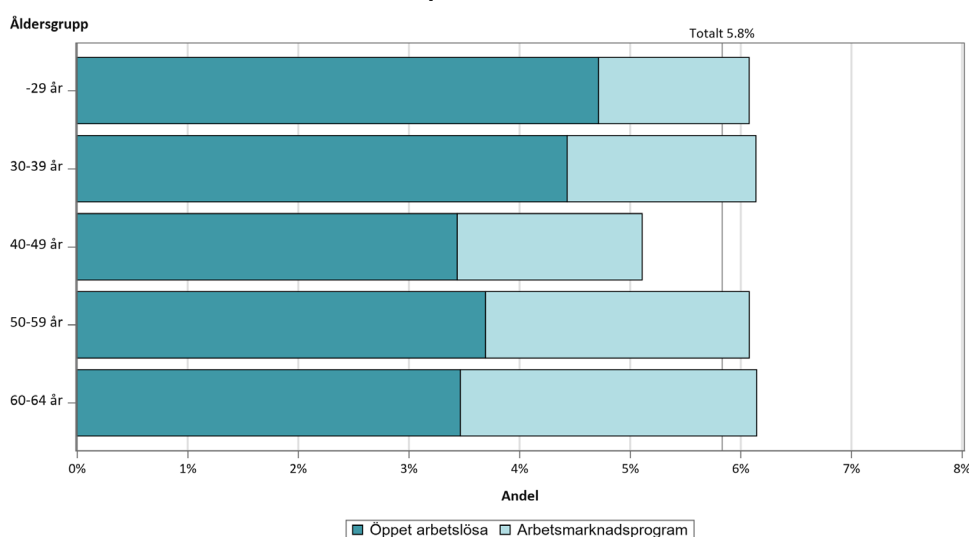
**Personer med minst två års eftergymnasial utbildning
Öppet arbetslösa och i arbetsmarknadsprogram fördelat på födelseregion
September 2020**

Källor: Arbetsförmedlingen och SCB/Rams
Bearbetat av Saco

Det är förvånansvärt små skillnader i arbetslöshet mellan olika åldersgrupper. Tidigare har det funnits ett samband mellan ålder och arbetslöshet på så sätt att arbetslösheten har varit högst bland yngre akademiker och lägst bland äldre. De senaste åren har dock detta samband blivit allt svagare. I slutet av september var 5,1 procent av akademiker i åldersgruppen 40 – 49 år öppet arbetslösa eller deltog i något arbetsmarknadsprogram. I övriga åldersgrupper var motsvarande andel 6,1 procent. Det är alltså inte längre någon skillnad i arbetslöshet mellan de yngsta och de äldsta åldersgrupperna. Förhållandet mellan öppen arbetslöshet och arbetsmarknadsprogram varierar mellan åldersgrupperna eftersom det är en högre andel i program och lägre öppen arbetslöshet ju högre upp i åldrarna man kommer, men sammantaget är det 6,1 procent i alla åldersgrupper utom 40 – 49 år. En annan skillnad är att yngre personer som blir arbetslösa ofta har fler, men relativt korta perioder av arbetslöshet medan äldre arbetslösa brukar ha betydligt svårare att hitta nya jobb och löper därmed stor risk att hamna i långtidsarbetslöshet. Av de arbetslösa i åldersgruppen 60 – 64 år har hela 70 procent varit öppet arbetslösa eller i arbetsmarknadsprogram i mer än 6 månader.

**Personer med minst två års eftergymnasial utbildning
Öppet arbetslösa och i arbetsmarknadsprogram fördelat på åldersgrupp
September 2020**

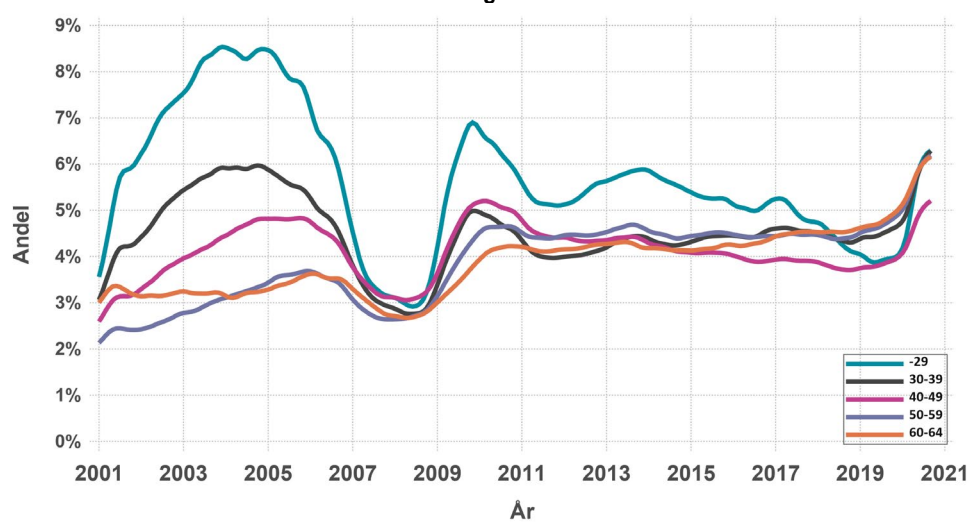

Källor: Arbetsförmedlingen och SCB/Rams
Bearbetat av Saco

Vid tidigare lågkonjunkturer är det främst yngre, relativt nyutexaminerade, akademiker som blivit arbetslösa. 2004 nådde arbetslösheten bland akademiker under 30 år upp till nivåer på ca 8,5 procent samtidigt som den 3 procent för dem över 50 år. Under den återhämtning som ägde rum följande år minskade arbetslösheten i alla åldersgrupper, men framför allt i de yngre. Här underlättades etableringen på arbetsmarknaden för yngre akademiker av relativt stora pensionsavgångar. På grund av finanskrisen ökade arbetslösheten igen 2008. Även den här gången drabbades den yngsta åldersgruppen hårdast. I början av 2011 hade arbetsmarknaden återhämtat sig efter finanskrisen, men arbetslösheten stabiliserades på en högre nivå än före krisen. Bortsett från en tillfällig puckel 2014 fortsatte arbetslösheten att minska i den yngsta åldersgruppen och även bland 40 – 49 åringarna samtidigt som den ökade svagt i övriga åldersgrupper. Sommaren 2019 kom nästa vändpunkt då arbetslösheten började öka i samtliga åldersgrupper. En utveckling som accelererade då pandemin slog till i början av 2020.

Arbetslösheten bland akademiker som fyllt 50 år har ökat trendmässigt sedan sekelskiftet och har nu, förmodligen för första gången någonsin, nått över 6 procent. Den höga risken för långtidsarbetslöshet bland äldre arbetslösa gör att den här situationen är mycket bekymmersam.

**Personer med minst två års eftergymnasial utbildning
Öppet arbetslösa och i arbetsmarknadsprogram
Januari 2001 - September 2020
Säsongrensat**

Källor: Arbetsförmedlingen och SCB/Rams
Bearbetat av Saco